

Nr 193.

Av herr **von Heland m. fl.**, om åtgärder för höjning av prisnivån å slaktdjursprodukter.

Den svenska slaktdjursproduktionen arbetar alltjämt med betydande svårigheter, främst beroende därpå, att produktionen av slaktdjur ännu av naturliga skäl icke kunnat inskränka sig efter den minskade efterfrågan, som uppstått genom att kontingenteringar eller eljest importhindrande åtgärder vidtagits på våra exportmarknader och andra sådana marknader icke stå att vinna utan särskilt stöd för utförseln. Väl har genom producentorganisationernas delvis medelst bidrag från jordbrukets prisregleringsfond bekostade åtgärder en viss reglering av tillförseln kunnat genomföras, så att prisbildningen åtminstone på bättre kvaliteter icke legat så lågt som under motsvarande tid föregående år. För de sämre kvaliteterna, vilka i allmänhet härröra från mindre eller ekonomiskt tryckta jordbrukare, utvinnes emellertid alltjämt ett pris, som måste anses oskäligt lågt.

Huru utvecklingen kommer att gestalta sig i framtiden undandrager sig i annan mån bedömande än att det måste räknas med att den nuvarande exporten kan tvingas att upphöra. Därmed måste man befara, att prisnivån inom landet kommer att sjunka i betydande grad såväl för de sämre kvaliteterna som ock för de bättre kvaliteterna. Så överfylld som marknaden redan nu är, erfordras nämligen allenast en obetydlig tillförsel för att prisbildningen skall påverkas i sjunkande riktning.

Det är sålunda nödvändigt, att åtgärder vidtagas så att prisbildningen å framför allt de sämre kvaliteterna snarast förbättras och så att därest exporten icke kan fortsättas det då uppkomna överskottet kan disponeras på annat sätt så att marknaden icke påverkas därav.

Genom jordbrukets prisregleringsfond finnas medel tillgängliga för att möjliggöra de åtgärder, varom ovan nämnts. På vad sätt dessa skola genomföras, synes för närvarande icke kunna med bestämdhet avgöras; skäl synas ock tala för att det överlämnas åt de verkställande institutionerna att här handla efter vad med hänsyn till förhållandena vid varje tillfälle kan anses mest lämpligt och ändamålsenligt. Påpekas må allenast, att en utväg synes vara, att kött från tuberkulösa eller eljest mindervärdiga djur destrueras på bekostnad av medel från nämnda fond. Huru långt åtgärderna böra få drivas synes ock lämpligen icke böra bestämmas från början i vidare mån än att desamma böra inriktas på att i anslutning till vissa uttalanden vid föregående års riksdag uppnå prisnivån från 1925—1929.

Såsom känt har landets slaktdjursföreningar bildat Sveriges slakteriför-

bund såsom en gemensam överorganisation. Till denna äro för närvarande anslutna praktiskt taget samtliga arbetande slakteriföreningar inom landet. Slakteriförbundet utövar ock egen handelsrörelse och har därigenom intim kontakt med marknaderna såväl inom som utom landet. Det synes som om slakteriförbundet genom sin ställning och genom sin verksamhet bättre än någon annan organisation inom landet skulle kunna utöva de angivna erforderliga åtgärderna. Riksdagen synes därför böra uttala sig för att slakteriförbundet bör ifrågakomma i angivna avseende. Härigenom skulle ock organisationsarbetet bland landets jordbrukare givas ett mycket kraftigt stöd. Givet bör slakteriförbundet härvid vara redovisningsskyldigt för anförtrodda medel.

I detta sammanhang må med några ord beröras de under 1934 genomförda importreglerande åtgärderna för att förhindra tillförseln av slaktdjur och produkter därav. Dessa synas icke hava utgjort hinder för att kött dispensvis kunnat införas i landet. Även om de sålunda införda kvantiteterna varit relativt små, har dock marknaden påverkats därav och priset för producenterna därigenom försämrats.

Det har försports, att den dispensvis medgivna införseln föranletts av handelspolitiska skäl, dels på grund av bestående handelsfördrag, dels för att säkerställa exporten av vissa industriprodukter. Från jordbrukets sida har vid upprepade tillfällen framhållits såsom nödvändigt, att om en sådan import icke kunde förhindras, åtgärder omedelbart borde vidtagas för att omöjliggöra att denna tillförsel påverkade prisbildningen å kött inom landet. Dessvärre har emellertid dessa framställningar icke föranlett någon åtgärd.

Givet är emellertid, att det måste anses vara ett allmänt intresse, att jordbrukets anspråk på rimligt utbyte för sin produktion icke eftersättes för att möjliggöra ökad export av industrivaror. De förluster i minskat utbyte, som uppstått för jordbruket på grund av denna export, motväges icke av den inkomst, som tillförts landet. Bemärkas bör, att denna export endast avser vissa bestämda produkter, härrörande från industrier, som i förhållande till jordbruket sysselsätta allenast obetydlig arbetskraft, medan införseln av kött påverkar prisbildningen inom hela landet och därmed nedsätter lönsamheten för jordbruket i sin helhet och dess förmåga att bereda arbete.

Det måste därför från jordbrukets sida hävdas, att om en sådan tillförsel icke kan förhindras för framtiden, konsekvenserna därav icke böra drabba jordbruket. Det synes därför böra förutsättas, att det vid beviljande av importlicens tillses, att de importerade köttvarorna icke komma ut i marknaden utan disponeras på annat sätt och att kostnaderna härför icke bestridas från den medelst bidrag från jordbrukarna åstadkomna jordbrukets prisregleringsfond.

Med stöd av vad anförts hemställes sålunda,

att riksdagen ville uttala sig för att genom lämpliga åtgärder, för vilkas utförande Sveriges slakteriförbund skall

ifrågakomma, prisnivån å slaktdjursprodukter medelst bidrag från jordbrukets prisregleringsfond bringas i nivå med vad gällde som medelpris under åren 1925—1929.

Stockholm den 23 januari 1935.

Erik von Heland.

Per Andersson.

Ernst Svenson.

Joh. Johansson,
Friggeråker.

Axel Löfvander.

Gunnar Bodin.
